

NACIONALNI DAN BEZ DUVANA

31. JANUAR 2019.

“ZAŠTITIMO SE OD DUVANA”

- duvan je pretnja za svaku osobu bez obzira na pol, uzrast, rasu, kulturni ili obrazovni nivo
- upotreba duvana i izloženost dimu dovodi do patnje, bolesti i prevremene smrti
- duvanska industrija na sofisticirani način reklamira i plasira nove duvanske proizvode kao „bezbednije od cigareta“ ili kao „neškodljive po okolinu“ (npr. nargile, e-cigarete, e-nargile, IQOS i dr.)

- u svetu puši preko 1 milijarda ljudi, u EU 26% stanovnika, a u Srbiji oko 2,5 miliona odraslih stanovnika
- preko 40% dece sveta ima najmanje jednog roditelja koji puši
- gotovo 50% dece u svetu redovno udiše vazduh zagađen duvanskim dimom na javnim mestima
- SZO procenjuje da će u Srbiji preko 800.000 sadašnjih pušača prevremeno umreti ukoliko se ne primene snažnije mere kontrole duvana

- 34,7% odraslih u Srbiji puši, od toga 37,9% ♂ i 31,6% ♀
- 54,4% starijih od 15 godina je izloženo duvanskom dimu u zatvorenom prostoru
- 47,1% nepušača je zabrinuto zbog štetnih posledica duvanskog dima po sopstveno zdravlje

- rezultati GYTS-a pokazuju da puši 11% dece uzrasta 13-15 godina, podjednako ♀ i ♂
- 61% učenika ovog uzrasta je izloženo duvanskom dimu u zatvorenim javnim prostorima
- 9% mladih puše nargile (čija upotreba značajno raste kao posledica otvaranja nargila barova)
- 6% mladih koristi elektronsku cigaretu

- 6 od 10 pušača uzrasta 13-15 godina, pokušalo da prestane sa pušenjem u poslednjih 12 meseci
- 70,4% učenika koji sada puše kupuje cigarete u prodavnicama, samoposlugama ili na kioscima
- 82,6% učenika koji kupuju cigarete nije bilo sprečeno da ih kupe zbog svojih godina
- 82,2% učenika podržava zabranu pušenja u zatvorenim javnim mestima

Pušenje nargile je sve popularnije, naročito među mladima!

Zašto?

Zbog:

- pojave aromatizovanog duvana, masela koji čini da je duvan prijatnog ukusa i mirisa
- društvene prihvatljivosti i popularnosti kafeterija i restorana
- promocije putem mas medija i socijalnih mreža
- nepostojanja politike i regulativa koje se odnose specifično na nargile
- zablude da je pušenje nargila manje štetno po zdravlje

Da li je pušenje nargile opasno po zdravlje?

- laboratorijske analize dima nargile pokazale su merljive količine **kancerogena i toksičnih supstanci**, a sagorevanjem uglja oslobađa se velika količina **ugljen-monoksida**
- Bez obzira da li se puši duvan ili neka druga biljna mešavina u nargili, pušenje nargile ima **štetan efekat zbog sagorevanja uglja i udisanja dima.**
- **Dim nargile je toksičan!**

Da li je pušenje nargile opasno po zdravlje?

- U poređenju sa cigaretama, dim iz nargile sadrži **veće koncentracije toksičnih materija - arsena, olova i nikla, 36 x veću koncentraciju katrana i 15x veću koncentraciju ugljen-monoksida nego jedna cigareta.**
- Pušenje nargile u trajanju **45-60 minuta** izlaže organizam pušača istoj količini katrana i ugljen-monoksida kao pušenje **jedne kutije cigareta.**

- Svetska zdravstvena organizacija traži od svih zemalja da radna i javna mesta budu potpuno bez duvanskog dima, uključujući i ugostiteljske objekte, jer:
 - ne postoje bezbedni duvanski proizvodi
 - ne postoji bezbedan način korišćenja duvanskih proizvoda
 - ne postoji bezbedan nivo korišćenja duvanskih proizvoda
 - ne postoji siguran nivo izlaganja duvanskom dimu

Potpuna zabrana pušenja je jedina efikasna mera koju je uveo veliki broj zemalja.

- U Srbiji je neophodna izmena zakonske regulative i uvođenje potpune zabrane pušenja na svim javnim mestima bez izuzetaka, uključujući ugostiteljske objekte.
- Takođe, je važno primenjivati sve efikasne i proverene mere kontrole duvana koje su dovele do poboljšanja zdravlja stanovništva u zemljama koje ih primenjuju duže od decenije.

PLANIRANE AKTIVNOSTI:

- 01.02.2019. – Akcija provere faktora rizika u
Megamarketu „Univerexport“ od 9 do 12 časova
 - merenje ugljen-monoksida u izdahnutom vazduhu
 - merenje TA, šećera i masnoća
 - saveti lekara i farmaceuta
- 01.02.2019. – radionice za srednjoškolce u Crvenom
krstu Subotica od 13 časova
 - Prevencija bolesti zavisnosti - odolevanje socijalnom pritisku
 - Reklame i sponzorstvo – da li sam medijski pismen?

PARTNERI:

- Dom zdravlja Subotica
- Apoteka Subotica
- Crveni krst Subotica
- Grad Subotica
- Društvo za borbu protiv raka Grada Subotice
- “DeMedici” umetnička škola u Subotici
- osnovne i srednje škole
- mediji

DONATORI:

- Rotografika Subotica
- Pionir Subotica
- Imlek Mlekara Subotica